T.C.
BAŞBAKANLIK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI
Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.HM.0.DEİ.06.03/GNL 24.04.01* 33537

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: 06.04.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9790 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazınız konusu, Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt, Tokat Milletvekili M. Ergün Dağcıoğlu ve Karaman Milletvekili Zeki Ünal'ın soru önergelerine ilişkin açıklamalar ekte gönderilmektedir.

Ayrıca, Müsteşarlığımız görev alanına girmeyen konulara ilişkin soru önergeleri cevapları doğrudan tarafınıza iletilmek üzere Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na gönderilmiştir.

Bilgileri ve gereğini arz ederim.

Kemal DERVİŞ
Devlet Bakanı

Ek: 6

Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un 7/3944-9782 Sayılı Soru Önergesi'ne İlişkin Açıklamalar

1) İç borç stokunun yıllara dağılımı TL ve ABD Doları olarak aşağıda yer almaktadır:

	Milyar TL	Milyar ABD Doları *
1980	721	8,1
1981	991	7,5
1982	1.341	7,3
1983	3.173	11,3
1984	4.634	10,5
1985	6.972	12,2
1986	10.514	13,9
1987	17.218	16,9
1988	28.458	15,7
1989	41.934	18,1
1990	57.180	19,5
1991	97.648	19,2
1992	194.237	22,7
1993	357.347	24,7
1994	799.309	20,7
1995	1.361.007	22,9
1996	3.148.985	29,3
1997	6.283.425	30,7
1998	11.612.885	37,1
1999	22.920.145	42,4
2000 **	36.420.620	54,2
2001 (Şubat)	45.427.488	50,1

* Yıl sonu döviz alış kurları
** Geçici

2) Dış borç stoğu ile ilgili bilgiler **Ek Tablo 1.A** ve **1.B**'de yer almaktadır.

Ek Tablo 1/A

TABLO 1. 4A: BORÇLUYA GÖRE DIŞ BORÇ STOKU (ESKİ SERİ) (Milyon ABD Doları)
TABLE 1. 4A: OUTSTANDING EXTERNAL DEBT BY BORROWER (OLD SERIES) (Million US$)

	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	
VADEYE GÖRE																	BY MATURITY
TOPLAM BORÇ STOKU	15,734	16,627	17,658	18,814	20,823	25,660	32,208	40,326	40,722	41,751	49,035	60,489	65,592	67,358	65,601	73,276	TOTAL OUTSTANDING DEBT
ORTA-UZUN VADE	*13,229*	*14,448*	*16,094*	*16,533*	*17,643*	*20,901*	*25,857*	*32,703*	*34,305*	*36,006*	*39,535*	*41,372*	*42,932*	*48,823*	*64,291*	*57,577*	*MEDIUM-LONG TERM*
KISA VADE	*2,505*	*2,179*	*1,764*	*2,281*	*3,180*	*4,759*	*6,349*	*7,623*	*6,417*	*5,745*	*9,500*	*9,117*	*12,660*	*18,533*	*11,310*	*15,701*	*SHORT TERM*
BORÇLULARA GÖRE																	BY BORROWERS
ORTA-UZUN VADE	13,229	14,448	16,094	16,533	17,643	20,901	25,857	32,703	34,305	36,006	39,535	41,372	42,932	48,823	64,291	57,577	MEDIUM-LONG TERM
Konsolide Bütçe	7,423	8,572	9,929	10,192	10,833	12,557	15,489	19,161	20,745	21,212	23,659	25,134	25,798	28,336	30,416	31,095	Consolidated Budget
Hazine Borçları	5,250	5,720	6,706	6,985	7,490	7,961	8,954	10,412	11,756	12,230	13,219	14,599	16,145	19,335	21,108	22,215	Direct Borrowings
Devirli Krediler	1,808	2,285	2,877	2,428	2,518	3,298	4,283	5,579	5,510	5,650	6,795	7,086	6,646	6,366	6,727	6,557	Onlending
Katma Bütçe	365	567	546	779	825	1,298	2,252	3,170	3,479	3,332	3,645	3,449	3,007	2,635	2,581	2,323	Annexed Budget
Diğer Kamu Sektörü	4,476	4,704	5,259	5,581	6,040	7,450	9,417	12,269	12,035	13,188	14,078	13,986	13,950	14,519	17,731	18,863	Other Public Sector
TCMB	3,229	3,337	3,485	3,867	4,442	5,036	5,860	7,090	8,546	8,975	7,321	6,530	6,150	6,618	8,597	10,466	Central Bank of Turkey
(Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hes.	-	-	-	(400)	(1,326)	(1,858)	(3,089)	(4,569)	(4,723)	(5,500)	(6,255)	(5,713)	(5,771)	(6,282)	(6,308)	(10,397)	(Dresdner Bank Scheme)
KİT'ler	1,204	1,367	1,774	1,700	1,586	2,367	3,232	3,947	3,988	4,392	4,785	5,185	5,135	5,439	5,483	4,811	SOEs
FON'lar	-	-	-	-	0	0	146	836	988	822	939	1,103	949	836	1,045	1,127	Extra Budgetary Funds
Mahalli İdareler	43	0	0	14	12	27	179	396	512	998	1,032	1,159	1,695	1,602	2,549	2,414	Local Administrations
Üniversiteler	-	-	-	-	0	0	0	0	1	1	1	9	21	24	57	25	Universities
Özel Sektör	1,330	1,172	906	760	770	894	951	1,273	1,525	1,606	1,798	2,252	3,184	5,968	6,144	7,619	Private Sector
KISA VADE	2,505	2,179	1,764	2,281	3,180	4,759	6,349	7,623	6,417	5,745	9,500	9,117	12,660	18,533	11,310	15,701	SHORT TERM
TCMB	-	-	-	1,369	1,125	1,646	1,757	2,539	1,830	799	855	557	572	667	828	993	Central Bank of Turkey
(Kredi Mektuplu Döviz Tevdiat Hes.	-	-	-	(400)	(452)	(820)	(730)	(871)	(747)	(733)	(695)	(553)	(569)	(668)	(823)	(973)	(Dresdner Bank Scheme)
Ticari Banka Kredileri	-	-	-	83	544	1,021	1,937	2,873	2,767	3,118	5,373	5,216	7,157	11,127	4,684	6,659	Commercial Bank Credits
Özel Kesim Kredileri	-	-	-	829	1,511	2,092	2,655	2,211	1,820	1,828	3,272	3,344	4,931	6,739	5,798	8,049	Private Sector Credits

Kaynak : HM, TCMB
Source: UT, CBRT

1.A
582

Ek Tablo I/B

TABLO I/B : BORÇLUYA GÖRE DIŞ BORÇ STOKU(1)
TABLE I/B : OUTSTANDING EXTERNAL DEBTBY BORROWER (1)

(MİLYON USD)
(MILLION USD)

	1996	1997	1998	1999	2000 Q1	2000 Q2	2000 Q3	2000 Q4	
DIŞ BORÇ STOKU	79,571	84,797	96,897	103,025	104,684	107,643	108,381	114,324	TOTAL OUTSTANDING DEBT
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR(*)	17,345	18,047	21,217	23,472	24,741	25,017	26,590	28,912	SHORT TERM(*)
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	62,226	66,750	75,680	79,553	79,943	82,626	81,791	85,412	MEDIUM-LONG TERM
KISA VADELİ DIŞ BORÇLAR(*)	17,345	18,047	21,217	23,472	24,741	25,017	26,590	28,912	SHORT TERM(*)
GENEL HÜKÜMET	0	53	0	0	0	0	0	1,000	GENERAL GOVERNMENT
TCMB	984	889	905	686	680	683	625	653	CBRT
TCMB KREDİLERİ	42	30	7	6	27	25	22	26	CBRT LOANS
KREDİ MEKTUPLU DTH	942	859	898	680	653	658	603	627	DRESDNER BANK SCHEME
TİCARİ BANKALAR	8,419	8,503	11,159	13,172	14,426	14,003	15,814	16,900	DEPOSIT MONEY BANKS
DİĞER SEKTÖRLER	7,942	8,602	9,153	9,614	9,635	10,331	10,151	10,359	OTHER SECTORS
ORTA - UZUN VADELİ DIŞ BORÇLAR	62,226	66,750	75,680	79,553	79,943	82,626	81,791	85,412	MEDIUM-LONG TERM
TOPLAM KAMU	40,209	39,349	40,491	43,452	44,624	46,800	46,891	47,165	PUBLIC SECTOR
GENEL HÜKÜMET	36,314	35,268	36,350	39,069	39,953	41,741	42,017	42,407	GENERAL GOVERNMENT
KONSOLİDE BÜTÇE	32,199	31,338	32,279	35,274	36,276	38,149	38,447	38,953	CENTRAL GOVERNMENT
YEREL YÖNETİMLER	2,952	2,924	3,223	3,096	3,005	2,941	2,916	2,826	LOCAL ADMINISTRATIONS
FONLAR	1,148	997	837	694	667	646	651	625	EXTRA BUDGETARY FUNDS
ÜNİVERSİTELER	16	9	11	5	5	4	4	4	UNIVERSITIES
DİĞER KAMU SEKTÖRÜ (**)	1,079	938	687	862	1,177	1,179	1,135	1,152	OTHER PUBLIC SECTOR(**)
KİTLER	2,815	3,143	3,455	3,522	3,494	3,881	3,739	3,606	STATE OWNED ENTERPRISES
Finansal Kit'ler	157	420	589	702	668	807	821	666	Financial SOEs
Finansal Olmayan Kit'ler	2,658	2,723	2,866	2,820	2,826	3,074	2,917	2,940	NonFinancial SOEs
TCMB	11,389	10,868	12,073	10,312	9,950	10,350	10,112	13,398	CBRT
TCMB Kredileri	669	601	392	396	350	606	863	3,674	CBRT Loans
Kredi Mektuplu DTH	10,720	10,267	11,681	9,916	9,600	9,744	9,249	9,724	Dresdner Bank Scheme
ÖZEL	10,628	16,533	23,116	25,789	25,369	25,476	24,788	24,850	PRIVATE SECTOR
FİNANSAL	3,339	5,521	6,957	6,859	6,112	6,043	6,012	5,964	FINANCIAL
Bankalar	2,268	3,755	4,377	4,169	3,541	3,388	3,457	3,421	Banks
Bankacılık Dışı	1,071	1,766	2,580	2,690	2,572	2,655	2,555	2,542	Non-Bank Financial Enterprises
FİNANSAL OLMAYAN	7,289	11,012	16,159	18,930	19,256	19,433	18,776	18,886	NON-FINANCIAL

Kaynak: Hazine, TCMB
(1) Geçici
(*) Kısa vadeli dış borç stokları TCMB tarafından revize edilmiştir.
(**) T.Kalkınma Bankası, T.İhracat Kredi Bankası Dönem Sonu Kurları kullanılmıştır.

Source: UT, CBTR
(1) Provisional
(*) Short term debt figures have been revised by CBRT
(**) T.Development Bank, T.Eximbank

3) Yıllar itibarı ile konsolide bütçe açığı TL ve ABD Doları olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

	KONSOLİDE BUTÇE DENGESİ*	
	(1980-2000 Yılları)	
	Milyar TL	Milyar ABD Doları **
1980	-167	-2.288
1981	-123	-1.042
1982	-157	-975
1983	-312	-1.393
1984	-979	-2.682
1985	-786	-1.514
1986	-1.407	-2.100
1987	-2.598	-3.032
1988	-3.860	-2.697
1989	-7.502	-3.535
1990	-13.288	-5.099
1991	-33.516	-8.028
1992	-47.434	-6.900
1993	-133.857	-12.129
1994	-152.180	-5.109
1995	-316.622	-6.922
1996	-1.238.128	-15.213
1997	-2.240.652	-14.734
1998	-3.725.592	-14.272
1999	-9.071.651	-21.593
2000	-13.003.716	-20.849

* Özel ödenek açısından düzeltilmiştir.
** Yıllık ortalama döviz kuru kullanılmıştır.

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 sayılı sorular cevapları tarafınıza iletilmek üzere Maliye Bakanlığı ve Dış Ticaret Müsteşarlığına gönderilmiştir.

11) Yıllar itibarı ile sosyal güvenliğe ayrılan kaynaklar **Ek Tablo 2**'de gösterilmiştir.

12) Yıllar itibarı ile tarıma ayrılan sübvansiyonlar **Ek Tablo 3**'de gösterilmiştir.

Tablo 2

SOSYAL GÜVENLİK KURULUŞLARINA YAPILAN DEVLET TRANSFERLERİ (1991-2001)

(Milyar TL)	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000(PR.)	2000(GERÇ.)	2001(PROG.)	2001(REVİZE)
SSK	0	0	0	14,480	59,200	146,000	337,000	451,000	1,105,000	822,530	400,000	430,000	800,000
Bağ-Kur	0	0	2,700	4,530	8,000	70,100	123,000	435,000	796,145	1,025,685	1,051,460	1,380,000	1,480,000
Emekli Sandığı	1,355	4,000	11,000	20,000	41,000	119,200	280,000	610,000	1,035,000	1,620,000	1,775,000	2,250,000	2,700,000
Toplam	1,355	4,000	13,700	39,010	108,200	335,300	740,000	1,496,000	2,936,145	3,468,215	3,226,460	4,060,000	4,980,000
(Milyon ABD $)													
SSK	0	0	0	487	1,295	1,799	2,225	1,734	2,645	1,318	641	402	748
Bağ-Kur	0	0	246	153	175	864	812	1,673	1,906	1,644	1,685	1,291	1,385
Emekli Sandığı	325	582	1,001	673	897	1,469	1,849	2,346	2,478	2,596	2,845	2,105	2,526
Toplam (Milyon ABD $)	325	582	1,247	1,313	2,367	4,133	4,887	5,753	7,028	5,559	5,171	3,799	4,659
GSMH'nın %'si	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999(*)	2000(PR.)	2000(EST.)	2001	2001
Toplam	0.21%	0.36%	0.69%	1.00%	1.38%	2.24%	2.52%	2.80%	3.75%	2.75%	2.56%	2.32%	2.84%

Tablo 3

TARIM SEKTÖRÜNE YAPILAN ÖDEMELER, 1993-2000

(Milyar TL)	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
DOĞRUDAN BÜTÇEDEN AKTARILAN KAYNAKLAR	**11.558**	**11.204**	**18.320**	**96.886**	**233.448**	**414.637**	**744.417**	**948.930**
Görev Zararları ve Sermaye Ödeneği (A)	**8.011**	**2.433**	**3.330**	**5.650**	**27.830**	**33.621**	**131.135**	**157.000**
Görev Zararı	4.861	0	0	3.150	0	8.960	92.135	29.856
Sermaye	3.150	2.433	3.330	2.500	27.830	24.661	39.000	127.144
Prim Ödemeleri	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**110.876**	**182.808**
Pamuk-Prim	0	0	0	0	0	0	92.876	160.271
Zeytinyagi-Prim	0	0	0	0	0	0	18.000	0
Soya-Ayçiçeği -Prim	0	0	0	0	0	0	0	22.537
Girdi Desteği	**3.547**	**8.771**	**12.263**	**52.575**	**94.617**	**142.448**	**120.951**	**121.259**
Gübre	3.311	7.923	9.231	44.983	83.635	123.957	98.868	94.769
İlaç	105	177	1.138	2.573	3.789	8.586	10.316	12.340
Tohum ve Fidan	35	62	70	194	768	1.712	1.409	2.496
Süt Primi	96	609	1.824	4.825	6.425	8.193	10.358	11.653
Hayvancılığı Geliştirme Projesi	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**11.997**
Destekleme ve İstikrar Fonu	**0**	**0**	**2.727**	**38.661**	**111.001**	**238.568**	**381.455**	**388.866**
Birliklere Kullandırılan	0	0	2.727	30.661	93.001	151.068	242.955	375.866
Tarımsal KİT'lere Kullandırılan	0	0	0	8.000	18.000	87.500	138.500	13.000
Ziraat Bankasına Ödenen (B)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**87.000**

DESTEKLEME ALIMLARI VE PRİM ÖDEMELERİ

Destekleme Alımları	**39.696**	**48.597**	**84.354**	**181.421**	**570.520**	**1.318.339**	**1.487.964**	**1.595.928**
Hububat	8.231	7.801	2.370	29.500	190.340	407.335	417.101	351.989
Yaprak Tütün	7.602	10.913	11.408	19.805	47.860	140.000	205.697	237.263
İdari	*1.161*	*1.518*	*4.945*	*11.776*	*24.013*	*28.317*	*55.530*	*37.752*
Destekleme	*6.441*	*9.395*	*6.463*	*8.029*	*23.847*	*111.685*	*150.167*	*199.511*
Şeker Pancarı	16.248	19.646	37.148	54.157	180.342	312.009	368.740	525.417
Çay	1.861	3.468	5.254	13.167	28.236	62.781	106.092	81.022
Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri	5.754	6.769	28.174	64.792	123.742	396.214	390.334	400.237
Prim Ödemeleri	**4.647**	**4.311**	**3.710**	**5.943**	**13.854**	**3.585**	**2.962**	**15.723**
Tütün (Kota)	0	0	1.596	4.261	6.033	0	0	0
Tütün (Prim)	0	4.028	1.351	0	5.410	0	0	0
Pamuk Primi	4.647	0	0	0	0	0	0	0
Çay (Budama Projesi)	0	283	763	1.682	2.411	3.585	2.962	15.723
Toplam Tazminat ve Prim Ödemeleri (Faiz Dahil)	**4.647**	**22.856**	**73.461**	**340.238**	**574.999**	**1.471.820**	**3.619.358**	**2.604.005**
TOPLAM ÖDEME (Milyar TL-Faiz Hariç) (C)	**47.890**	**61.679**	**100.327**	**239.939**	**678.991**	**1.464.372**	**1.722.753**	**2.014.715**
TOPLAM ÖDEME (Milyon $-Faiz Hariç)	**4.359**	**2.076**	**2.195**	**2.957**	**4.484**	**5.631**	**4.124**	**3.229**
TOPLAM YÜK (Milyar TL-Faiz Dahil) (D)	**47.890**	**80.224**	**170.078**	**574.234**	**1.240.136**	**2.932.607**	**5.339.149**	**4.602.997**
TOPLAM YÜK (Milyon $ - Faiz Dahil)	**4.359**	**2.701**	**3.721**	**7.077**	**8.190**	**11.278**	**12.780**	**7.377**
Ortalama Döviz Kurları (TL)	10.986	29.704	45.705	81.137	151.429	260.040	417.758	623.947

(A) Alımların finansmanı için transfer edilmektedir.

(B) 99/13758 sayılı BKK gereği, tarım sektörüne kullandırılan düşük faizli kredilerden doğan gelir kaybı için ödenen tutar.

(C) Sermaye ve Görev Zararları Ödemeleri ve DFİF kredileri alımların finasmanında kullanıldığından dolayı, mükerrer hesaplama olmaması amacıyla toplam ödemeye dahil edilmemiştir.

(D) Tütün, Pamuk ve Çay için Hazine'nin bütçe ve nakit kısıtları nedeniyle ödenemeyen tazminat ve prim tutarlarına yürütülen faizler dahildir.